

י מדליקין שכן שרפה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות האפלין ועל גבי החולין ברשות כהן. בת ישראל שנשאת לכהן והיא למודה לבא אצל אביה אביה מדליק ברשותה. מדליקין בבית המשתה אבל לא בבית האבל דברי רבי יהודה ור' יוסי אומר בבית האבל אבל לא בבית המשתה רבי מאיר אומר כאן וכאן רבי שמעון מתיר כאן וכאן: י מדליקין שכן שריפה. הוא שכן טמא: וע"ז החולין. ירושלמי משום דר נא נכס ר"י כן טוח ממנו וע"ז החולין נכוסים כהן כל המניחה קדמייה חילתה טלה נכרות כהן: בת ישראל וכו'.

י ימיים בני קומי ר' זעירא עד כהן תרומה שפסלה לו מניח אלו כמו כהן וכו' תרומה נטו

מסכת מעשרות

פרק א א כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל ונשטר וגדולו מן הארץ חייב במעשרות. ועוד כלל אחר אמרו כל שתחתיו אוכל וסופו אוכל אע"פ שהוא שומרו להוסיף אוכל חייב קשה וגדול וכל שאין תחתיו אוכל אבל סופו אוכל אינו חייב עד שיעשה אוכל:

א כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל וכו'. ירושלמי כתיב עפר העשר את כל הנזבל ויטע יסיו אומר כל הנדרים יסיו חייבים מ"ל תפוח זרע אין לו אלא תפוחה אחר ויטעין מנין מ"ל היונה הבקע את כנף טול מניחיה דבר שהוא אוכל וגידולו מן הארץ כ"ל. אית דנטי במבטחין מ"ל הוא עפר הנשך כלל את כל הנזבל ויטע פרט בלל ופטר אין בכלל אלא מה שבטחין אין לו אלא תפוחה קטנית מנין מ"ל וכל מעשר הארץ מרע הארץ לנכות זרע טוח שהלוי וגרננים או יטען שלישי מרע זרע לוח קטניות זרע כרשית זרע כלום זרע לפה ולטויה ופטר וישנו גיסי שאין נחלין מ"ל מרע הארץ וכל זרע הארץ פרי טען לנכות כל פירות הארץ יכול שלישי מרע הרובי טוח ואלוהים וחרובי גדיה מ"ל מפרי הכהן וכל כל פירות הארץ ירקות מנין א"כ בן יסוד אומר במעשרות לירקות מדרביהן כ"ל: ונשטר. ירושלמי אומר ר"י בכס רבי יואל וכל הלוי כי אין לו חלק ותמלא עמך במה שיש לך ואין לו חייב אהי ליתן לו יאל כספך שיעד וידע טוחו: ועוד כלל אחר אבירי כל שתחתיו אוכל וסופו אוכל. כל דנקט וסופו אוכל משום שיש דברים דמהלכו הוא אוכל ואין סופו אוכל כדמפרש בתוספתא ו"ל כל שתחתיו אוכל כגון המקיים ירק לרע מיין בתתלו ופסודו כסופו וכל שאין תחתיו אוכל נסופו לזכר משום כדמפרש כגון פירות הארץ וכן הוא בירושלמי מ"ל מתי אית לך כדא דמיקן דמכרם גלמתי פירות חייבין במעשרות תלמיס ושיבתינו ולפ"י מדויק הלשון מלמתי דמכרם ב' כיון דמיידי מקודם מסירות:

ב באימתי הפירות חייבין במעשרות התאנים משיבתינו הענבים והאבשים משהבאישו האוג והתותים משיאדימו וכל האדומים משיאדימו הרימונים משימסו המרורים משימילו שאור האפרסקים משימילו גידים האגוזים משיעשו מנורה ר"י יהודה אומר האגוזים והשקדים משיעשו קליפה:

ב באימתי הפירות חייבין במעשרות: דמייס מליענין להאיס: הענבים והאבשים משהבאישו ירושלמי ר' נחום דר דמלא והוא שהא האגוז שלפן נראה מנחך האבשים הם ענבים כרשית ולעולם לא ינדלו ויחר משבאישו לכן קליפתו לאבשים ושיעור משבאישו משום מירושלמי מ"ל משבאישו שלם בשלן עיין במגלה שאלו ו: האוג וכו'. סס פירות אדומים: הרבתיים משיביר. מפרק בירושלמי ר"י נכס ר"י משימטן האוכל תחת ידו ורבי יהודה בן פוי נכס ריב"ל משיבירי ויבירי כ"ל: הרבתיים משיבירי שאור. ר"י מנכס המרורים משום שאין להבשיל יתפשו כלתם מנין. ירושלמי אומר רבי חייה ב' אלא משימטלה כתיב ר' יונה נכס מן קיימין אה כשימטלה כתיב ונתלת הוא לים המשפיר כרשיתיה מהוך האוכל ככלה הוא כל זכיה כתיב דקריין אמרין משימטלה ויבירי ויס לאליה: האפרסקים משיבירי גידים. סייעו חותין אדומים כיון גידים: האגוזים משיעשו מנורה. הוא משיבירי האוכל מן קליפתו חיונה ויסיס האוכל כמו במגזר והוא האוג: ר"י משיעשו קליפה. ר"ל קליפה פתחה שדוקא לאוכל כי זו חיה מוגדלת אלא אחר נכר בישראל ואלו לפרט כפי' כ"ל דהא מפורש בתוספתא וירושלמי דהם בקדים מ"ל לתק משיעשו מנורה ובקדים אין סס מגזר כ"ל מ"ל כדמפרש וירושלמי האגוזים והשקדים משיעשו מגזר ר"י משיעשו קליפה עוד סס אמרו בקליפה התחתונה כדמפרש כדמפרש לאוכל:

ג החרובין משינקדו וכל השחורים משינקדו האגסים והקרוסומולין הפרישין והעוזורים משיקרו וכל הלבנים משיקרו התלתן משתצמה התבואה והזיתים משיבניסו שליש:

ג החרובין משינקדו וכו'. ירושלמי משיעו קודמו סבורות: האגסים וכו' משיקרו. ירושלמי א"ר ר' רבא משיעו קרת קרת לנכות: התלתן משיצפה. נמסכת ר"ס אחר רב אשי לרעיס אלא יפלו וירשו וימיתו וכתי איתא בירושלמי כתי מתי' כדי שחורע ותמית כ"ל הוא חרוב ר' שמואל ב' נמאן כס רבי יונתן טעל הוא ונתן לתוך הכפל של מים אס קבע רובם מייבנים והם לאו פטורים ר"י בני מעשה מה ששקפה יתא חייב ומה שלא שקפה יתא פטור אלא כרוב פטרס ופטרס את חמרה: התבואה והזיתים משיבניסו שליש. ירושלמי כתיב עפר העשר את כל הנזבל ויטע יסיו אומר רבי שמעון ונמלתי יתא פטוח משליש שאינו מרע ונמלתי רבי' כס רבי יוסיס וענבים שלא הביאו שלם משקין כיוסא מנין חייב משיבירי עיין במגלה ב':

ד ובירק הקשואים והדלועים והאבטיחים והמלפפונות והתפוחים והאתרוגין חייבים גדולים וקטנים ר"ש פוסר את האתרוגין בקטן. ירושלמי שיעו אחר כתיב ר"ש הפומים קטנים פטורים השומים גדולים חייבים תפוחי מילך ב' גדולים וכן קטנים מיבוס וכל מתי' מה הוא מ"ל השומין סהם כמחלקה מ"ל תפוחי מילך ד"ס כ"ל: החייב בשקדים המרים כו'. דמרים קטנים חייבים ונדולים שורים ומקוקס גדולים חייבים וקטנים פטורים:

ה איזהו נרנן למעשרות הקשואים והדלועים משיפסקו ואם אינו מפסק משיעמיד ערימה האבטיח משישלק ואם אינו משלק עד שיעשה מוקצה. ירק הנאגר משיאגר אם אינו אוגר עד שימלא את הכלי ואם אינו

א היה עובר כו'. פ"י לא מיידי כאן במולך לטוב למכור דהו יתק קודם שמיביל לטוב קבעו במ"ס לשל: ואחר מלו לבת תאנים. טעמן להם נמתיס דבר מועט ועדו שיבטלו בשוק: אוכלים ופטורים. לפי שהמיר שיעדין לו ראו פני הכית דהי לא לא היה ממשלן: אלא אם אחר הכניסו לביכיס היו חלולו אחר להם כדב כדמפרש לית ועשתיס. ואכן לא מהמנין לית אלא נמתי דלמיר כסבר ראו פני כניס אלא נמתי דלמיר כסבר שיער לא מהמנין לית דהו ע"ס נאמן על המעשרות לכן לא יאכלו ערפי: ואין מתקין אלא דמאי. דעשיה מיידי דמכר מוקס שאינו מוניח מתי' דבר שאינו מוקסן. ירושלמי שמואל א"ר ד"ר הוא דמ"ל אחר חין מנהה נמכר א"ר יוסי ד"ס הוא אלא שאלית לאלוין דבי יואל ואמרין הניגין חייבין ויטעין חייבין לזילין בתקלא ואלוין וכל מתקין מה כ"ד מתקין מה כ"ד מתקין קטלו עולים כדמפרש (כלומר דמשיעו נמון מה מדרבנן):

ב היו יושבין בשער או בהגת ואמר מלו לכם תאנים אוכלין ופטורין יבעל

פרק א א כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל ונשטר וגדולו מן הארץ חייב במעשרות. ועוד כלל אחר אמרו כל שתחתיו אוכל וסופו אוכל אע"פ שהוא שומרו להוסיף אוכל חייב קשה וגדול וכל שאין תחתיו אוכל אבל סופו אוכל אינו חייב עד שיעשה אוכל:

א כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל וכו'. ירושלמי כתיב עפר העשר את כל הנזבל ויטע יסיו אומר כל הנדרים יסיו חייבים מ"ל תפוח זרע אין לו אלא תפוחה אחר ויטעין מנין מ"ל היונה הבקע את כנף טול מניחיה דבר שהוא אוכל וגידולו מן הארץ כ"ל. אית דנטי במבטחין מ"ל הוא עפר הנשך כלל את כל הנזבל ויטע פרט בלל ופטר אין בכלל אלא מה שבטחין אין לו אלא תפוחה קטנית מנין מ"ל וכל מעשר הארץ מרע הארץ לנכות זרע טוח שהלוי וגרננים או יטען שלישי מרע זרע לוח קטניות זרע כלום זרע לפה ולטויה ופטר וישנו גיסי שאין נחלין מ"ל מרע הארץ וכל זרע הארץ פרי טען לנכות כל פירות הארץ יכול שלישי מרע הרובי טוח ואלוהים וחרובי גדיה מ"ל מפרי הכהן וכל כל פירות הארץ ירקות מנין א"כ בן יסוד אומר במעשרות לירקות מדרביהן כ"ל: ונשטר. ירושלמי אומר ר"י בכס רבי יואל וכל הלוי כי אין לו חלק ותמלא עמך במה שיש לך ואין לו חייב אהי ליתן לו יאל כספך שיעד וידע טוחו: ועוד כלל אחר אבירי כל שתחתיו אוכל וסופו אוכל. כל דנקט וסופו אוכל משום שיש דברים דמהלכו הוא אוכל ואין סופו אוכל כדמפרש בתוספתא ו"ל כל שתחתיו אוכל כגון המקיים ירק לרע מיין בתתלו ופסודו כסופו וכל שאין תחתיו אוכל נסופו לזכר משום כדמפרש כגון פירות הארץ וכן הוא בירושלמי מ"ל מתי אית לך כדא דמיקן דמכרם גלמתי פירות חייבין במעשרות תלמיס ושיבתינו ולפ"י מדויק הלשון מלמתי דמכרם ב' כיון דמיידי מקודם מסירות:

ב באימתי הפירות חייבין במעשרות התאנים משיבתינו הענבים והאבשים משהבאישו האוג והתותים משיאדימו וכל האדומים משיאדימו הרימונים משימסו המרורים משימילו שאור האפרסקים משימילו גידים האגוזים משיעשו מנורה ר"י יהודה אומר האגוזים והשקדים משיעשו קליפה:

ב באימתי הפירות חייבין במעשרות: דמייס מליענין להאיס: הענבים והאבשים משהבאישו ירושלמי ר' נחום דר דמלא והוא שהא האגוז שלפן נראה מנחך האבשים הם ענבים כרשית ולעולם לא ינדלו ויחר משבאישו לכן קליפתו לאבשים ושיעור משבאישו משום מירושלמי מ"ל משבאישו שלם בשלן עיין במגלה שאלו ו: האוג וכו'. סס פירות אדומים: הרבתיים משיביר. מפרק בירושלמי ר"י נכס ר"י משימטן האוכל תחת ידו ורבי יהודה בן פוי נכס ריב"ל משיבירי ויבירי כ"ל: הרבתיים משיבירי שאור. ר"י מנכס המרורים משום שאין להבשיל יתפשו כלתם מנין. ירושלמי אומר רבי חייה ב' אלא משימטלה כתיב ר' יונה נכס מן קיימין אה כשימטלה כתיב ונתלת הוא לים המשפיר כרשיתיה מהוך האוכל ככלה הוא כל זכיה כתיב דקריין אמרין משימטלה ויבירי ויס לאליה: האפרסקים משיבירי גידים. סייעו חותין אדומים כיון גידים: האגוזים משיעשו מנורה. הוא משיבירי האוכל מן קליפתו חיונה ויסיס האוכל כמו במגזר והוא האוג: ר"י משיעשו קליפה. ר"ל קליפה פתחה שדוקא לאוכל כי זו חיה מוגדלת אלא אחר נכר בישראל ואלו לפרט כפי' כ"ל דהא מפורש בתוספתא וירושלמי דהם בקדים מ"ל לתק משיעשו מנורה ובקדים אין סס מגזר כ"ל מ"ל כדמפרש וירושלמי האגוזים והשקדים משיעשו מגזר ר"י משיעשו קליפה עוד סס אמרו בקליפה התחתונה כדמפרש כדמפרש לאוכל:

ג החרובין משינקדו וכל השחורים משינקדו האגסים והקרוסומולין הפרישין והעוזורים משיקרו וכל הלבנים משיקרו התלתן משתצמה התבואה והזיתים משיבניסו שליש:

ג החרובין משינקדו וכו'. ירושלמי משיעו קודמו סבורות: האגסים וכו' משיקרו. ירושלמי א"ר ר' רבא משיעו קרת קרת לנכות: התלתן משיצפה. נמסכת ר"ס אחר רב אשי לרעיס אלא יפלו וירשו וימיתו וכתי איתא בירושלמי כתי מתי' כדי שחורע ותמית כ"ל הוא חרוב ר' שמואל ב' נמאן כס רבי יונתן טעל הוא ונתן לתוך הכפל של מים אס קבע רובם מייבנים והם לאו פטורים ר"י בני מעשה מה ששקפה יתא חייב ומה שלא שקפה יתא פטור אלא כרוב פטרס ופטרס את חמרה: התבואה והזיתים משיבניסו שליש. ירושלמי כתיב עפר העשר את כל הנזבל ויטע יסיו אומר רבי שמעון ונמלתי יתא פטוח משליש שאינו מרע ונמלתי רבי' כס רבי יוסיס וענבים שלא הביאו שלם משקין כיוסא מנין חייב משיבירי עיין במגלה ב':

ד ובירק הקשואים והדלועים והאבטיחים והמלפפונות והתפוחים והאתרוגין חייבים גדולים וקטנים ר"ש פוסר את האתרוגין בקטן. ירושלמי שיעו אחר כתיב ר"ש הפומים קטנים פטורים השומים גדולים חייבים תפוחי מילך ב' גדולים וכן קטנים מיבוס וכל מתי' מה הוא מ"ל השומין סהם כמחלקה מ"ל תפוחי מילך ד"ס כ"ל: החייב בשקדים המרים כו'. דמרים קטנים חייבים ונדולים שורים ומקוקס גדולים חייבים וקטנים פטורים:

ה איזהו נרנן למעשרות הקשואים והדלועים משיפסקו ואם אינו מפסק משיעמיד ערימה האבטיח משישלק ואם אינו משלק עד שיעשה מוקצה. ירק הנאגר משיאגר אם אינו אוגר עד שימלא את הכלי ואם אינו

א היה עובר כו'. פ"י לא מיידי כאן במולך לטוב למכור דהו יתק קודם שמיביל לטוב קבעו במ"ס לשל: ואחר מלו לבת תאנים. טעמן להם נמתיס דבר מועט ועדו שיבטלו בשוק: אוכלים ופטורים. לפי שהמיר שיעדין לו ראו פני הכית דהי לא לא היה ממשלן: אלא אם אחר הכניסו לביכיס היו חלולו אחר להם כדב כדמפרש לית ועשתיס. ואכן לא מהמנין לית אלא נמתי דלמיר כסבר ראו פני כניס אלא נמתי דלמיר כסבר שיער לא מהמנין לית דהו ע"ס נאמן על המעשרות לכן לא יאכלו ערפי: ואין מתקין אלא דמאי. דעשיה מיידי דמכר מוקס שאינו מוניח מתי' דבר שאינו מוקסן. ירושלמי שמואל א"ר ד"ר הוא דמ"ל אחר חין מנהה נמכר א"ר יוסי ד"ס הוא אלא שאלית לאלוין דבי יואל ואמרין הניגין חייבין ויטעין חייבין לזילין בתקלא ואלוין וכל מתקין מה כ"ד מתקין מה כ"ד מתקין קטלו עולים כדמפרש (כלומר דמשיעו נמון מה מדרבנן):

ב היו יושבין בשער או בהגת ואמר מלו לכם תאנים אוכלין ופטורין יבעל

ג מי שהיו לו מעות בירושלים וצריך לו ולחבירו פירות אומר לחבירו הרי המעות האלו מחוללין על פירותיך נמצא זה אוכל פירותיו בטהרה והלה עושה צרכו במעותיו ולא יאמר כן לעם הארץ אלא ברמאי : ולא יאמר כן ט'. יושלמי אבל נזדוה לא שאין מוסרין ודאי לבי' :

ד פירות בירושלים ומעות במדינה אומר הרי המעות הם מחוללין על פירות האלו. מעות בירושלים ופירות במדינה אומר הרי המעות האלו מחוללין על פירות האלו ובלבד שיעלה הפירות ויאכלו בירושלים :

ה פירות בירושלים. ככר כנפתי לפיל שמונת מפני שא' בירושלים ואפשר לפי המסקנה דסיוכומי שהנתי לפיל שאם ענייניו היו מן לירושלים נתי מותר דמתי ואפשר שא"כ אייבי דמתי וקאי חלפיל ולא יאמר ט' אלא דמתי וע"ז אמר טס זכ מותר דמתי אם פירות בירושלים או מנות :

ו מעות נבנות לירושלים ויוצאות לפירות נכנסין ואינן יוצאין רבן שמעון בן גמליאל אומר אף הפירות נכנסין ויוצאין :

ה'רשב"ז אומר נכנסין ויוצאין ט'. יושלמי כדי לפנות טיקס ולחזור :

ז פירות שנמרה מלאכתן ועברו בתוך ירושלים יחזור מעשר שני שלהם ויאכל בירושלים ושלא נמרה מלאכתן מלי ענבים לגת ומלי תאנים למוקצה ב"ש אומרים יחזור מעשר שני שלהם ויאכל בירושלים ובה"א יפדה ויאכל בכל מקום. ר"ש בן יהודה אומר משום רבי יוסי לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על פירות שלא נמרה מלאכתן שיפדה מעשר שני שלהם ויאכל בב"מ ועל מה נחלקו על פירות שנמרה מלאכתן שביט שמאי אומרים יחזור מעשר שני שלהם ויאכל בירושלים ובה"א אומרים יפדה ויאכל בכל מקום והדמאי נכנס ויוצא ונפדה :

ח פירות. על דלוי שנמרה מלאכתן ולא הוסיף מדין מ"ש : יחזור. ואין יכול לפדות אותן : והדמאי נכנס ויוצא. הנה"ש פלמו אף שסופרשו : ונפדה. אף כפי בירושלים אמר שנמרה מלאכתן קודם שהפרישו :

ט אילו שהיו עומד בפנים ונוטה לחוץ או עומד בחוץ ונוטה לפנים מכנגד החומה ולפנים כלפנים מכנגד החומה ולחוץ כלחוץ. בתי הבדים שפתחיהן לפנים והלחן לחוץ או שפתחיהן לחוץ והלחן לפנים בית שמאי אומרים הכל כלפנים ובית הלל אומרים מכנגד החומה ולפנים כלפנים מכנגד החומה ולחוץ כלחוץ :

י שעומד בפנים. פי' הטיק : ונוטה לחוץ. הטיפים : הכל כלפנים. פי' שאין פודין מכונסם לבס : כנגד החומה ט'. אם פתחיהן לפנים : מכנגד החומה ט'. אם פתחיהן לחוץ :

יא הלשכות בניית בקדש ופתוחות לחול תוכן חול ונגותיהן קדש בניית בחול ופתוחות לקדש תוכן קדש ונגותיהן חול בניית בקדש ובחול ופתוחות לקדש ולחול מכנגד הקדש ולקדש קדש מכנגד החול ולחול חול :

יב מעשר שני שנכנס לירושלים ונטמא בין שננטמא באב השומאה בין שננטמא בולד השומאה בין בפנים בין בחוץ בית שמאי אומרים יפדה ויאכל הכל בפנים חוץ שננטמא באב השומאה בחוץ ובית הלל

אומרים הכל יפדה ויאכל בחוץ חוץ שננטמא בולד השומאה בפנים : ט אב השומאה. הוא דאורייתא טולד השומאה הוא דנכנס : יפדה. דמ"ש ענמא שמר נפדוין אף בירושלים :

י הלוקח בכסף מעשר שני שננטמא יפדה ר' יהודה אומר יקבר. אמרו לו ר' יהודה מה אם מעשר שני עצמו שננטמא הרי הוא נפדה הלוקח בכסף מעשר שני שננטמא אינו דין שיפדה. אמר להם לא אם אמרתם במעשר שני עצמו שכן הוא נפדה במהור ברחוק מקום תאמרו בלוקח בכסף מעשר שאינו נפדה במהור ברחוק מקום :

יא צבי שלקחו בכסף מעשר ומת יקבר ע"י עורו ר"ש אומר יפדה לקחו חי ושחמו ונטמא יפדה ר' יוסי אומר יקבר לקחו שחמו ונטמא הרי הוא כפירות :

יב צבי שלקחו ומת יקבר ע"י עורו לקחו חי ושחמו רש"א יפדה ר' יוסי אומר יקבר ט'. כמ"ל פי' שאם מת יקבר לכ"ע משום דלויין פודין קדשים להכליף ללגלים וכמ"ל לפיל גבי כדשניין אבל מי סבר ר"ש שיפדה משום דלויין קדשי דקדק בנים א"ל סעמא וסעמא וכו' סבר יקבר עליון הכמדה והערכה : לקחו שחמו ונטמא ט'. ולכ"ל יקבר ולמ"ק יפדה : יב המשאיל קנקנין למעשר שני אע"פ שגפן לא קנה מעשר זוף לתוכן סתם עד שלא נפן לא קנה מעשר משגפן קנה מעשר ער שלא נפן עולות באחד ומואה ומשגפן מקדשות בכל שהן עד שלא נפן תורם מאחת על הכל ומשגפן תורם מכל אחת ואחת :

יג שגפן. פי' טקמא את פיסה : אם עד שלא נפן. פי' קנה טס עד שלא נפן וכן נכ"מ שחמו נפן ולא נפן אקרא טס קאי :

יד ב"ש אומרים מפתח ומערה לגת ובי"א אומרים מפתח ואינו צריך לערות. במה דברים אמורים במקום שדרכן למכור סתומות אבל במקום שדרכן למכור פתוחות לא יצא קנקן לחולין אבל אם רצה להחמיר על עצמו למכור במדה יצא קנקן לחולין. ר"ש אומר אף האומר לחבירו חבית זו אני מוכר לך חוץ מקנקנים יצא קנקן לחולין :

יז פרק א המוליד פירות מעשר שני ממקום היוקר למקום הזול או ממקום הזול למקום היוקר פודהו כשער מקומו המביא פירות מן הנורקלעיר וכדי וין מן הנת לעיר השבט לשני ויצאיות מביתי : א המוליד. דיכיד ודלוי אייבי : כשער מקומו. במקום שהוא עשוי טס : השבט לשני. פי' מה שצריך מיוקר יותר נמנה הוא למע"ל : ויצאה מביתי. מה שצריך להוציא הולאם להלווי לעיר הוא טלו ולא ממע"ל :

יח פודין מעשר שני כשער הזול כמות שהחנוני לוקח ולא כמות שהוא מוכר כמות שהשולחני פורט ולא כמות שהוא מצרף ואין פודין מע"ש אבסרה את שרמיו ידועים יפדה על פי עד אחד ואת שאין דמיו ידועים יפדה ע"פ שלשה כגון היין שקרם ופירות שהרקבו ומעות שהחליאו : יט פודין טו. פי' יכול להמין אותן מלפניהם עד שעת הזול והמ"כ פודה : שהשולחני פורט. פי' כמו שהוא טוחן פרוטות ולא כמו שהוא טולד פרוטות כן הוא חושב את הפרוטות שנתן כפי הפרוטות שנתן יוקרי : אבסרה. מלומד פי' כל כלומר ביער : על פי ארזי כ"ל : שקרם. שהחמיל להמין עמו אינו ידוע כמקח : שהחליאו. שהחלידו :

פירוש הארוך

וד' נבדתיא : ו' יפדה. יושלמי דכתיב לה תוכל שאלו מה אן קיימין אי כדמק מקום ככר כתיב כי ירכס מתן אי כקידוש מקום ככר כתיב כי ירחק מתן המקום אלא מה לא תוכל שאלו לא תוכל לחבולו וכדי ויהא ונתת בכסף כ"ל. תני בר קפרא אב כסומאח דבר תורה וזל כסומאח דברן כמקנה דירושלמי וביד זיה מהא דבני לארמי טעמא דיהלכ מפניס דרביי טבוח טבוח דשמיא דמאי יאמרו ראיס מע"ש נכנס ויוצא משום דר"ש כשנמנה נתון נמי יהוש טעמא יאמרו כו' הלא הוסיס הוא דכשנמנה נפנים טבאבו מחיות אבל כשנמנה נתון לא הפסאבו מחיות. ופריך מה צולד כשנמנה חוץ הון לפנים זכ וס לא נבדתיס הוא. פי' כיון דמדאורייתא טעור גמור הוא הכי הפסאבו מחיות. ומשי כשנמנה כתיסן על מנה טלח הפסאבו מחיות פי' כיון דעל כל פנים הוא טעמא מדרבנן הרי הוסיס דעמו טלח הפסאבו המחיות והוי כחילו הנהה כן. א"ר זעירא דר"א מעשר טי כנכנס על מנה טלח הפסאבו מחיות חין המחיות חופסחו דמי רבי יונה כפי טעור דבר תורה ואת אמרת הכן פי' דנכסור גמור לא מסהב דמתי טח"ל אלא כתי עבר וטדלו. פי' כשנכר לא מהני הטח"ל אלא לענין דיעבד ובעתא דרבנן מהני אף לכתחלה ואף כההם דבאי כאלו הנהה : א אמר רב טו. מפריס נמרה טעמיס דח"ק דלא אלים קרבת מע"ש טיה"ה אף בלוקח בכסף מע"ש אכיר לפדותו וכתוספיה מפריס משום דקן מתיי כהמורה טלח חל כקדשים עמון על בעל מוס ועל הומוס חל וכן הוא ג"כ כאן. בירושלמי מפריס דעטמיס דר"א הוא משום דכתיב בכסף כסף ראשון ולא כסף שני אלא ח"ל דלויין ומוקדי ליה מקיז הוא מוסיב לון : (בבבאר על רבינו זול מנאר היעב דקדק) : יא ירושלמי זני עבד חוזה כדקד הבית לענין סעמדה וסערכה : יב עד שלא נפן. ירושלמי רבי חייא גס"ל יואנן כתי מהני אס עד שיהא נשין קרא טס לא קנה מעשר אף טס קנה מעשר קנקן עד טלח נפן קרא טס עולות נח' ומהא ח"ל משגפן קרא טס מקדש טס אס עד טלח נפן קרא טס תורם מהנה על הכל אס משגפן קרא טס תורם מכל א' וא' דר"א בייין אכל כ"ל טמן בייין טלח נפן בייין טלח לא קנה מעשר בייין עד טלח נפן בייין טמן עולות נח' ומהא בייין משגפן וביין עד טלח נפן תורם מה' על הכל :

פרק ד המוליד

פירותיו מ"ש אכל נכסוין למע"ש א"י. לכתחלה מותר כהדא דרבי או ליה פירה האב וסירה כדכוסין והוי קנע מעשר דככא חמון ומפיק לון כשערה דחמון מני אבא כר חלפא כר קריי דר"א נזדוה אכל דמתי בייין בייקר והוולו בייין צול והוקרו מוכרו צול למס אי מאס טהרה למוכרה מול (פי' שטיי רלוי למכר צול) אי מאס טיכול להחיותה למקומה חס פיקס מבייתו מורו והוקרו במקומו חין חלמך משום (שחין) יכול להביחו למקומו הכי בוקריין וכן חלמך משום טהרה למכר צול אף כחך טרהה למכר צול : ב בשע"ה הוול. ירושלמי א"ר. ימיסי טוס דבר נס בני טערונתא כס

